

Директор заповідника Софія Київська Олена Сердюк вже у дев'ятому класі була учасницею археологічного гуртка історичного факультету нашого вишу

– Пані Олено, якими були сходишки Вашого професійного зростання? З чого починався науково-творчий шлях?

– До Педагогічного інституту ім. О. М. Горького (нині НПУ ім. Драгоманова) я потрапила досить рано. У дев'ятому класі я стала учасницею археологічного гуртка історичного факультету. Гуртком керувала напрочуд талановитий науковець, відомий український археолог, історик-славист Надія Михайлівна Кравченко. Глибоке враження справила на мене участь у моїй першій археологічній експедиції до м. Обухів. Тут ми досліджували слов'янські пам'ятки, знахідки часів зарубинецької та черняхівської культур, ранньослов'янські пам'ятки. Членом гуртка я була близько десяти років і стільки ж – учасницею Обухівської експедиції.

Вже на четвертому курсі через інтерес до пам'яток Київської Русі я розпочала роботу в Софійському музеї, а саме – в Андріївській церкві, де досліджувала ікону, і перша моя стаття була присвячена іконографії, зокрема сюжетам семи церковних таїнств.

У неповні 27 років я була призначена завідувачкою Музею архітектурної кераміки, який фактично треба було створювати з нуля, без жодних матеріалів і колекцій. У поле цієї тематики потрапило моє дисертаційне дослідження. Зокрема, це історична забудова м. Києва кінця XIX – початку XX ст.: печі і каміни, київська цегла, натурні дослідження, експедиції. Наприклад, печі і каміни Будинку митрополита на території "Софії Київської" представляють частину цієї роботи. Наукове дослідження архітектурної кераміки спонукало опанувати цей вид ремесла і на практиці. Тож тепер я – ще й реставратор кераміки. Пізніше отримала запрошення перейти до Управління охорони культурної спадщини м. Києва, де отримала призначення директора київського науково-методичного центру. Це був 1996 р. Почалися великі відбудови: Михайлівський Золотоверхий собор, Успенський собор. Саме тоді я збирала колекцію раритетів Михайлівського монастиря, що стало основою для створення музею, що існує нині.

У 2001 р. очолила Інститут пам'яток охоронних досліджень Міністерства культури. Брала участь у державних програмах по дерев'яних храмах, замках України, вивчала історичні міста України Києва, Одеси, Чернівців... Займалася заповідниками "Хортиця", "Херсонес", "Канів" та іншими. Готувала пам'ятки для подачі до переліку Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Два об'єкти, якими я займалася, – "Дерев'яні храми Карпатського регіону" і "Херсонес Таврійський" 23 червня 2013 року було взято під захист ЮНЕСКО.

У 2000 році мені пропонували посаду директора Національного заповідника "Софія Київська", але тоді я займалася поверненням музейних колекцій Михайлівського монастиря, відтворенням собору і морально не могла залишити цю роботу. На часі було багато актуальних проблем, як, наприклад, повернення фрески Михайлівського монастиря з Ермітажу і ряду інших.

– Олено Михайлівно, що стало предметом Вашого дисертаційного дослідження?

– Тема моєї дисертації – інтердисциплінарна, зокрема, знаходиться на межі архітектури, мистецтва та історії. Це дослідження присвячене житловій забудові Києва другої половини XIX – початку XX ст. Захищалася у Центрі пам'ятокознавства Інституту історії НАН України. Результатом роботи стала монографія "Київське житло другої половини XIX – початку XX століття".

– Ваша участь у гуртку нагадує сьгоднішню участь молоді у дослідницькій роботі Малої академії наук.

– Абсолютно. Моя колега Олена Миколаївна Кухарська, також вихованка гуртка Н. М. Кравченко, тепер сама готує дітей в МАН, свого роду продовжує традицію. Ми, вихованці Надії Михайлівни Кравченко, не перестаємо нею захоплюватися. Свою монографію я теж присвятила дорогому мені Вчителю. Вона виховала цілу наукову школу, багато учнів її нині працюють в Інституті історії та Інституті археології НАН України.

– Ви давно працюєте в Заповіднику. Як складається Ваш діалог з Орантою? Які Ваші особисті переживання у спілкуванні зі святинею?

– Це спілкування є безперервним упродовж багатьох років. Усі, хто переступає поріг Софії, не роблять це випадково. Хто приходить, той залишається. Люди працюють тут ціле життя – 30-40 років. Де б я не працювала, я завжди була пов'язана з нею на духовному, свідомому, підсвідомому рівнях. Я завжди до неї зверталася. Тоді не прийнято було молитися. Я ніколи не афішувала своїх релігійних почуттів. У мене не було такого, що я була не віруюча і стала віруюча і різко почала ходити до церкви. Це моя робота, це частина мого життя, я себе від нього не відділяю.

Сьогодні Софійський собор переживає величезний ризик і той наступ агресивний, який існує в міському середовищі, яке його оточує. Я особисто дуже гостро відчуваю нерозуміння значущості цієї пам'ятки. Ось це мене пригнічує. І нерозуміння унікальності цього об'єкту в цілому в місті, в державі і в суспільстві. Думаю про заходи, які ми повинні здійснити, скільки дасть Бог служити, і працювати, щоб максимально забезпечити історичну і сакральну національну спадщину. Оцей момент постійно присутній, я ловлю себе на ньому і думаю, як якісь речі зробити найкраще, прискорити, вирішити. Такі проблеми мене особисто дуже хвилюють.

Коли ми приїздимо до Відня, то перше, що ми бачимо, – це обличчя Моцарта, яке нас зустрічає і супроводжує всюди. У нас, українців, це ж образ Софії, образ Софійського інтер'єру, мозаїк. А він відсутній у візуальному просторі міста Києва. Ви ніде його не зустрінете: ні в магазинах, ні на вокзалах, ні в аеропортах. А саме він має скрізь звучати, бути присутнім як ідея, як підтекст, як знак Божий.

– Олено Михайлівно, як виглядає міжнародна співпраця на сьогодні? Чи спостерігається підвищений інтерес і пієтет з боку Франції як країни, де Анна Ярославна є знаковою постаттю в історії?

Олена СЕРДЮК:

"Всі, хто переступає поріг Софії, не роблять це випадково"

СОФІЯ КИЇВСЬКА – вічна праоснова для самоідентифікації кожного українця, еталон колористики і пропорції, гармонії і краси. Вона постійно поруч, близько і в той же час незнана, невідома, відсутня у життєвому горизонті багатьох. Завдяки співробітникам заповідника "Софія Київська", які йдуть в ногу з часом, Софія займає своє місце у віртуальному просторі, через новітні технології вона йде назустріч до людей. Це в черговий раз підкреслює її надчасовість, надпросторовість, а отже вічність і нетутешність, протиставлення рутинному і дріб'язковому.

Генеральним директором заповіднику "Софія Київська" є на сьогодні корифею музейної та пам'яткоохоронної справи, успішний науковець, сердечна і віддана своїй справі жінка – Олена Сердюк. Приємно додати, що Олена Михайлівна є випускницею нашої Alma mater. Про свою професійну ниву та сьгодніні турботи пані Олена щиро ділиться в інтерв'ю для газети "Педагогічні кадри".

– Знакових постатей насправді є багато більше, ніж Анна Ярославна, Королева Франції, – це те, що у нас лежить на поверхні. Адже так само було ще дві дочки і сини князівські – значущі в історії, як сам Ярослав чи Інгігерд. Були Київські митрополити...

Міжнародна співпраця музеїв сьогодні в Україні не має системного характеру. Ви десь почули мої думки і тему наступної виставки "Три королеви", яку ми хочемо провести у 2015 р. У 2013 р. після проведення наукової конференції "Софійські читання" разом із археологом Михайлом Сагайдаком ми висадили троянду, сорт якої був спеціально виведений у Франції і називається ANNA REGINA (ANNE DE KIEV) і має білий цвіт. Вона висаджена перед центральним входом "Софії Київської". На свято цвітіння троянди цього року ми плануємо захід, щоб увічнити пам'ять про цю видатну жінку, і надалі це буде поглиблюватися. Ми будемо здійснювати таку промоцію.

– Яку співпрацю могла б запропонувати "Софія Київська" студентам-гуманітаріям?

– Напевно, що тільки археологам. Ми плануємо відкривати якомога більші території для дослідження. Наша територія, я люблю говорити, подібна до римського форуму – тут ніколи не відкривалися пам'ятки для їх музейної експозиції та подальшого огляду, і ми плануємо це

робити. А така річ фахово цікава, звісно, археологам. Студентам-гуманітаріям – архітекторам, художникам, мистецтвознавцям – може бути цікавою участь у наших дослідницьких та соціальних проєктах.

Зізнаюся відверто, нам сьогодні набагато цікавіше працювати з дитячою аудиторією. Нам цікаво працювати з Малою Академією Наук. Студентська аудиторія більш визначена, а діти... Вони ще пізнають світ.

Собор святої Софії – християнський собор в центрі Києва Київської Русі. Одна з найголовніших християнських святинь Східної Європи

Оранту має відкрити для себе кожен українець, а для цього треба хоча б раз побачити її особисто.

Олена СЕРДЮК

– Сьогодні музеї світу стали альтернативними освітніми майданчиками із залученням найновіших технологій. Як "Софія Київська" йде сьогодні до відвідувача? Що пропонує?

– Відвідувачу Заповідник пропонує різні формати спілкування. Крім звичайних екскурсій пропонуємо відкриті лекції, концерти, тематичні виставки, майстер-класи. Для дітей пропонуємо знайомство з пам'яткою у форматі квесту. Досвід показує, що не тільки дітям, а й самим дорослим, які беруть з дітьми в цьому участь, це надзвичайно цікаво. Здійснюємо ґрунтовні видання монографій, присвячені пам'яткам Заповідника. Зокрема, в минулому році на грант американського посольства, вперше після 1966 р., видали монографію про унікальні Михайлівські мозаїки.

Також маємо цікавий сувенірний ряд, цілу розроблену цікаву програму від шовкових хустинок з орнаментами до парасольок, ювелірних виробів та інших аксесуарів.

Новою гордістю Заповідника є те, що ми представлені в міжнародному проєкті Google Art Project, а також – наш нещодавно презентований освітній проєкт "Від уявного до реального. Віртуальна подорож по Софії Київській" у форматі 3D (<http://sophia-vr.com/>), реалізований у партнерстві з "GetPano" і журналом "Музейний простір". Це нове обличчя і взагалі прорив у музейному просторі України. Проєкт дає можливість продемонструвати, що Софія диктує нове ставлення до себе, відкриває новий зміст, "соціалізується". Віртуальному відвідувачеві у вільному доступі відкрито 56 елементів Софії з коментарями та описами. Такий формат відкриває багато можливостей для знайомства і вивчення унікальної пам'ятки. Однак не столююся повторювати, що пам'ятка особлива. Справляє незабутнє враження тільки тоді, коли бачиш її на власні очі, відчуваєш, переживаєш її силу і вічність...

– Дякую Вам за розмову!

Спілкувалась Юлія КРАВЧЕНКО, доцент кафедри культурології

Довідка

СЕРДЮК Олена Михайлівна – український історик, музейник. Випускниця НПУ імені М. П. Драгоманова.

Генеральний директор Національного заповідника "Софія Київська" від 2012 р. Історик, кандидат історичних наук. Заслужений працівник культури України, член Головної ради Українського товариства охорони пам'яток історії та культури, член Національної Спілки художників України, голова Київської міської організації товариства охорони національного комітету Міжнародної ради з питань пам'яток і визначних місць (ICOMOS).

Автор монографії "Київське житло другої половини XIX – початку XX століття" і численних наукових публікацій. Фахівець з проблематики вартісної оцінки об'єктів культурної спадщини – один з авторів методики оцінки пам'яток. Координатор міжнародних та вітчизняних програм з дослідження та створення проєктів консервації, реставрації, реабілітації пам'яток історії та культури. Консультант методичних розробок у пам'яткоохоронній справі.

ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ НАН УКРАЇНИ ТА КАФЕДРА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН І ГЕНДЕРНОЇ ОСВІТИ ІНСТИТУТУ ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТИ НПУ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА: ДОСВІД СПІВПРАЦІ

Інтелектуальне історичне співтовариство утворює різні форми комунікації, інтелектуальної взаємодії, інформаційного обміну ідеями, символами, ідеологіями, текстами, програмами, думками. Історія не тільки має вироблятися в науково-дослідних установах, "унормовуватися" всередині професії історика, зберігатися у наукових томах, але й передаватися в адаптованих формах наступним поколінням.

В історії України ми знаємо десятки прикладів того, як різноманітні державні інституції та громадські науково-корпоративні об'єднання (Одеське товариство історії та старожитностей, Київська археографічна комісія, Південно-західний відділ Російського географічного товариства, НТШ, ВУАН) взаємодіяли через особистісні контакти та цілеспрямовану політику держави і освітніми установами, передаючи останнім науковий продукт для навчання прийдешніх поколінь. Сьогодні не випадково у нашій державі освіта і наука об'єднані в одному міністерстві, яке проводить політику на активізацію взаємодії та співпраці між ВНЗ та академічними інститутами НАН України. Попри деякі суспільні нарікання на те, що існування академічних інститутів – це пережиток радянського часу, що варто об'єднати вузівську й академічну науку, співпраця і взаємодоповнення між освітніми та науковими інституціями є дієвими, мають значний потенціал та прекрасні результати. Яскравим прикладом такого успіху є багаторічна співпраця, що склалася між кафедрою методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти Інституту історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова та Інститутом історії України НАН України.

Одним із напрямків такої співпраці стала діяльність, пов'язана з підвищенням кваліфікації, стажуванням, науковим керівництвом та науковим консультуванням співробітників кафедри з написання кандидатських та докторських дисертацій (зокрема, кандидатської дисертації

Загребельної Ніни Іванівни ("Громадські гуманітарні організації в Україні у роки Першої світової війни", 2004 р.) та докторської дисертації Коляди Ігоря Анатолійовича ("Суспільно-політична діяльність української інтелігенції в російській імперії у другій половині XIX – на початку XX ст.", 2010 р.). Відділ Всесвітньої історії та міжнародних відносин Інституту історії України НАН України (зав. відділом д. істор. наук, проф. С. В. Віднянський) надавав фахові консультації з написання кандидатської дисертації викладачу кафедри, аспіранту Інституту історичної освіти Мелешенко Тетяні Володимирівні ("Вацлав Гавел і його роль у державотворчих процесах Чехословаччини", 2010 р.). Вченою Радою Інституту історії України НАН України були розглянуті та рекомендовані до видання монографії Н. І. Загребельної та І. А. Коляди.

Активна участь викладачів кафедри у наукових проектах Інституту історії України, зокрема у підготовці наукових статей до фахових видань наукових праць Інституту історії України НАНУ, стала ще одним пріоритетним напрямком співпраці науковців і викладачів вищої школи. Так, професора кафедри І. А. Коляду було залучено до членства у редколегії та написання одного з історичних нарисів нещодавно випущеного фундаментального видання "Велика війна (1914–1918) і Україна" (2013 р.). У тісній співпраці з викладачами кафедри було здійснено реалізацію видавничого проекту видавництва "Фоліо" по підготовці книг науково-популярного характеру із серії "Видатні українці" (О. Реєнт, І. Коляда. Україна між світовими війнами (1914–1939). Події. Люди. Документи: Нариси історії. (К., 2004), О. Реєнт, І. Коляда. Усі гетьмани України (Харків, 2008); І. Коляда, В. Милько. Кирило Розумовський (Харків, 2012), І. Коляда, О. Кирієнко. Михайло Коцюбинський (Харків, 2012).

Не менш важливим аспектом нашої співпраці є залучення кафедрою методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти до співтворства та наукового редагування фахівців Інституту історії України НАН України при написанні шкільних підручників та посібників, методичних рекомендацій для вчителів. Активну діяльність у цьому напрямку проводить завідувачка кафедри, професор, канд. істор. наук, заслужений працівник освіти України Ладиченко Тетяна Вячеславівна. Вона є автором підручників із Всесвітньої історії для 10 та 11 класів, які пройшли експертизу та рецензувалися в Інституті історії України НАН України. У свою чергу фахівці нашої установи неодноразово здійснювали наукову експертизу та рецензування науково-методичних розробок викладачів кафедри. Поряд із цим викладачі кафедри під керівництвом зав. кафедри Т. Ладиченко надають науково-методичні консультації та орга-

нізують апробації підручників та посібників з історії для учнів загальноосвітніх навчальних закладів, підготовлених співробітниками Інституту історії України НАН України.

Важливим аспектом нашої співпраці є обмін науковими виданнями, взаємодопомога у комплектуванні бібліотечних фондів. У міру можливостей Інститут історії України намагається передавати кафедрі методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти та бібліотеці Інституту історичної освіти свої наукові роботи, зокрема такі фундаментальні видання, як "Енциклопедія історії України", "Історія українського селянства у 2 т.", "Політичний терор і тероризм в Україні", "Україна в Другій світовій війні: погляд з XXI століття. Історичні нариси. У 2 кн.", "Велика війна (1914–1918) і Україна" та ін. Наукові та науково-методичні роботи кафедри та Інституту історичної освіти НПУ імені М. П. Драгоманова поповнюють відповідно фонди нашої наукової бібліотеки. Досить часто кафедра МНСДІГО організовує презентації наукових видань Інституту історії України для студентської молоді, влаштовує зустрічі з провідними вченими нашої установи. Регулярно відвідують Інститут історичної освіти такі вчені, як О. Гуржій, Г. Касьянов, О. Лисенко, В. Марочко та ін.

Робота з обдарованою учнівською молоддю також протягом цих років не полишалась осторонь уваги як науковців Інституту історії України НАН України, так і провідних методистів кафедри (проф. Тетяни Вячеславівни Ладиченко, проф. Ігоря Анатолійовича Коляди, доц. Ніни Іванівни Загребельної, доц. Тамари Володимирівни Бакки). Зокрема, вона знайшла свій яскравий вияв у спільній роботі предметних комісій, рецензуванні науково-дослідних робіт учнів – членів МАН, оцінювання публічного захисту учнівського наукового доробку на заключному Всеукраїнському конкурсі учнівських науково-дослідних робіт учасників Малої академії наук України.

Саме завдяки досвіду та активності завідувачки кафедрою методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти проф. Т. В. Ладиченко на базі Інституту історії України НАН України або із залученням його співробітників було організовано та проведено цілий ряд наукових конференцій, семінарів, "круглих столів" щодо актуальних проблем створення підручників, методики подання навчального матеріалу, особливостей викладання історії у школах та ВНЗ України.

Стала доброю традицією регулярна участь співробітників кафедри у роботі наукових конференцій, що проводяться в Інституті історії України НАН України, та залучення до них студентів Інституту історичної освіти. З ініціативи професорсько-викладацького складу кафедри студенти взяли активну участь у наукових

конференціях, що проходили в стінах нашої академічної установи ("Сарбейвські читання", "Війна 1812 р. і Україна", "Декабристські читання", "Перша світова війна і Україна" та ін.). Багато талановитих студентів отримали змогу виступити з високої наукової трибуни, апробувати свої перші наукові доробки.

Прагненням досягти високого наукового рівня є практика викладачів кафедри подавати на рецензування до Інституту історії України НАН України бакалаврські та магістерські роботи, виконані на кафедрі. Наукові співробітники, і у т. ч. відділу, який я очолюю, констатували новизну та високий науковий рівень цих робіт.

Багато випускників магістратури кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти у різні роки стали аспірантами нашого Інституту (Геннадій Корольов, Ігор Мельничук, Олександр Куриленко, Олександр Кирієнко, Володимир Милько, Сергій Микитчук, Микола Бех), підготували та захистили кандидатські дисертації, деякі з них і нині досить успішно працюють на посадах наукових співробітників у відділах історії України XIX – поч. XX ст. (О. Кирієнко, В. Милько), історії Української революції 1917–1921 рр. (Г. Корольов), новітньої історії та політики (В. Тищенко). Нині навчання в аспірантурі продовжують Маєвський Олександр, Ямцун Євген, Черниш Олексій. Закінчили написання кандидатських дисертацій та готуються до захисту Бех Микола, Микитчук Сергій, Черниш Олексій.

Разом із тим, аналізуючи тридцятилітній період історії та діяльності кафедри методики навчання суспільних дисциплін і гендерної освіти, десятиліття її співпраці з Інститутом історії України НАН України, можемо намітити подальші перспективи нашої співпраці: організація науково-дослідницької практики магістрантів в Інституті історії України НАН України; співпраця з Національною спілкою краєзнавців по дослідженню історії рідного краю; творчі лабораторії та майстер-класи з методології дослідницької роботи зі студентами; проведення відкритих лекцій науковими співробітниками, спільними візніти засідань.

Отже, 30-літній ювілей колективу кафедри, який нині очолює професор, канд. істор. наук. Т. В. Ладиченко, є не тільки рубежем для підведення певних підсумків, але й орієнтиром для напрямків співпраці між нашими науковими, науково-методичними співтовариствами.

**Олександр РЕЄНТ,
член-кореспондент
НАН України,
доктор історичних наук,
професор**

АНОНСИ

А ЯКИЙ ТВІЙ ШЕВЧЕНКО?...	ДЕНЬ КАР'ЄРИ	"ДЕСЯТІ ЮРИДИЧНІ ЧИТАННЯ"
<p>У програмі заходів, присвячених відзначенню 200-ліття з дня народження Тараса Шевченка, запланованих у Національному педагогічному університеті імені Михайла Драгоманова, акцентовано увагу на активній участі студентської молоді. Чимало наукових і культурних подій ініційовані саме студентами. Серед таких і конкурс на кращу творчу роботу "Мій Шевченко". Запрошуємо до участі усіх драгомановців.</p> 	<p>У Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова 20 березня з 9:00 до 17:00 години відбуватиметься виставка роботодавців "День кар'єри". Кожен студент матиме нагоду познайомитись і поспілкуватись з роботодавцем. Тому запрошуємо продемонструвати свої вміння та випробувати власні можливості!</p> <p>Організаторами виставки виступають Відділ професійно-кар'єрної орієнтації та працевлаштування, Інститут філософської освіти і науки та Центр працевлаштування "Імпульс".</p> <p>Метою виставки є сприяння у працевлаштуванні студентів та випускників університету, налагодженні діалогу між студентом-випускником та потенційним роботодавцем; допомога у виборі студентом місця стажування та практики; поширення інформації про сучасний стан ринку праці України та м. Києва.</p> 	<p>Запрошуємо вас взяти участь у Міжнародній науковій конференції "Десяті юридичні читання. Юридична освіта і наука в Україні: традиції та новації", яка відбудеться 10-11 квітня 2014 р. в НПУ імені М. П. Драгоманова, де планується присутність кращих представників наукової еліти з провідних вищих навчальних та наукових закладів України та зарубіжжя.</p> <p>Організатори конференції: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, Інститут держави і права імені В. М. Корецького НАН України, Київський університет права НАН України, Центр правової освіти і науки, громадська організація "Феміда".</p> <p>Інформаційний лист можна завантажити на сайті Інституту політології та права: http://www.ipsp.npu.edu.ua/</p>

“Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету”

Інститут іноземної філології

11 лютого 2014 року в Інституті іноземної філології була організована та проведена звітно-наукова конференція викладачів, аспірантів і докторантів університету. Робота конференції традиційно відбувалася у формі пленарного засідання та засідання наукових секцій. З привітальним словом до учасників конференції звернулася заступник директора Інституту іноземної філології з наукової роботи проф. **Т. С. Толчеєва**.

На конференції були заслухані такі наукові доповіді: “Європа очима М. С. Гумільова: лінгвімагологічний аспект” (**Л. П. Іванова**, д. філол. н., проф.); “Моделювання елементів лінгвістичної компетенції в підтримуваних комп’ютером навчальних комплексах” (**А. А. Зернецька**, к. пед. н., доц.); “Специфіка наукових досліджень структур знакової репрезентації етномовної свідомості” (**Т. С. Толчеєва**, д. філол. н., проф.); “Особливості ранніх оповідань А. Чехова” (**О. П. Охріменко**, к. філол. н., доц.).

Наступним етапом конференції була робота в секціях, залежно від напрямку досліджуваної тематики. Всього працювало 11 секцій за різними напрямами. На кожній секції були дуже цікавими та актуальними доповіді, і відповідно кожна з них була підставою для запитань та обговорень досліджуваної теми.

Інститут педагогіки і психології

5 лютого відбулася звітно-наукова конференція в Інституті педагогіки і психології. Перед учасниками конференції представили звіт про наукову роботу за 2013 рік (професор, доктор педагогічних наук, заступник директора з наукової роботи та міжнародних зв’язків **О. В. Матвієнко**).

На пленарному засіданні виступили: академік, професор, доктор педагогічних наук, директор Інституту педагогіки і психології **В. І. Бондар** з темою “Адаптивна функція навчання та її реалізація

у процесі фахової підготовки студентів”; професор, доктор педагогічних наук, завідувач кафедри практичної психології **О. Я. Митник** з темою “Засоби формування професійної компетентності практичного психолога у процесі навчання у педагогічному ВНЗ”; доцент кафедри медико-біологічних і валеологічних основ життя та здоров’я **В. О. Гаврилюк** з темою “Навчання фізичної культури з елементами таеквандо для учнів 8-9 класів загальноосвітньої школи”; професор, кандидат філологічних наук, завідувач кафедри мови та методики викладання в початковій школі **Г. В. Семеренко** з темою “Я на сторожі коло їх поставлю слово” (200 років славетному генієві слова); професор, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри педагогіки і методики початкового навчання **І. М. Шапошнікова** з темою “Спеціалізовано-професійні компетенції у структурі освітньо-професійної програми підготовки фахівців”.

Інститут політології та права

На виконання розпорядження ректорату НПУ імені М. П. Драгоманова від 10 січня 2014 р. “Про проведення звітно-наукової конференції викладачів, аспірантів і докторантів університету за підсумками наукових досліджень 2013 р.” в Інституті політології та права з 4 по 6 лютого 2014 р. відбулася звітно-наукова конференція “Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету” за підсумками наукових досліджень 2013 р. На конференції було розглянуто ряд цікавих і актуальних питань сучасної правової і педагогічної науки.

На пленарному засіданні виступили: доктор педагогічних наук, професор **А. А. Булда** з доповіддю “Мультикультурна освіта в процесі викладання суспільствознавчих дисциплін – проблеми та перспективи”; доктор політичних наук, професор **І. М. Варзар** з доповіддю “Теоретико-ідеологічні рефлексії з приводу майданової революції 2013–2014 рр. в Україні”; кандидат юридичних наук, доцент **Л. С. Дубчак** з доповіддю “Права та свободи людини в умовах дії надзвичайного стану”; кандидат юридичних наук, професор **Р. С. Огірко** з доповіддю “Права і свободи людини в просторі культурної та політико-правової традиції”; кандидат юридичних наук, доцент **Л. А. Кушинська** з доповіддю “Правовий звичай як джерело сучасних правовідносин в Україні”; кандидат політичних наук, доцент **С. П. Дмитренко** з доповіддю “Прагматизм як ідеологічна орієнтація у політиці”; викладач кафедри освітньої політики **О. О. Субіна** з доповіддю “Роль ігрових технологій при вивченні курсу “Освітня політика”.

Інститут філософської освіти і науки

Звітна науково-практична конференція в Інституті філософської освіти і науки відбулась 5 лютого 2014 року. Пленарне засідання було відкрито з доповіді, яка підводила підсумки наукової роботи викладачів, докторантів та аспірантів Інституту та окреслювала шляхи активізації наукової роботи в 2014 році (заступник директора з наукової роботи і міжнародних зв’язків професор **Л. В. Долинська**).

На пленарному засіданні було заслухано наступні доповіді: “НДР викладача як основа його професіоналізму” (**І. І. Дробот**, директор Інституту філософської освіти і науки, доктор історичних наук, професор), “Духовна спадщина Тараса Шевченка у формуванні етико-естетичної культури студента (до 200-річчя від дня народження Кобзаря)” (**Т. І. Андрущенко**, завідувач кафедри етики та естетики, доктор філософських наук, професор), “Візуальний поворот як інтерпретативна парадигма культурологічних та мистецтвознавчих досліджень” (**Ю. Г. Легенький**, завідувач кафедри дизайну і реклами, доктор філософських наук, професор), “Симуляція та редукція як механізми моделювання медіа-іміджу Чужого в сучасній культурі” (**Є. В. Більченко**, доктор культурології, професор), “Модель формування потреби у здоровому способі життя у майбутніх вчителів” (**О. В. Строяновська**, кандидат психологічних наук, доцент).

Після перерви відповідно до програми конференції науковці продовжили роботу по секціям.

Інститут соціології, психології та соціальних комунікацій

5 та 6 лютого 2014 року відбулась звітно-наукова конференція викладачів, аспірантів і докторантів Інституту соціології, психології та соціальних комунікацій за підсумками наукових досліджень 2013 року під назвою “Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету”. Конференція була присвячена 200-річчю з дня народження Т. Г. Шевченка.

На пленарному засіданні було заслухано наступні доповіді: “Соціологічні дослідження стану та динаміки розвитку країни” (**В. Б. Євтух**, професор, доктор історичних наук, член-кореспондент НАН України, завідувач кафедри соціології, директор Інституту соціології, психології та соціальних комунікацій); “Радикальні зміни громадської думки в Україні” (**С. О. Штепа**, кандидат політичних наук, професор, завідувач кафедри соціальних та публічних комунікацій); “Польські етнічні студії: особливості сприйняття українців, росіян” (**Г. О. Кісла**, кандидат філософських наук, професор кафедри соціології); “Структурні компоненти громадської активності як психологічного феномену” (**О. М. Равчев**, аспірант кафедри теоретичної та консультативної психології); “Психологічні особливості Я-концепції як чинника копілн-стратегій майбутніх психологів” (**Д. Д. Отич**, викладач кафедри соціальної психології та психотерапії); “Ціннісні детермінанти розвитку професійного мислення майбутніх психологів” (**Ю. В. Романова**, ст. викладач кафедри політико-психологічних проблем суспільного розвитку).

Інститут соціальної роботи та управління

Пленарне засідання відкрив проректор з наукової роботи НПУ ім. М. П. Драгоманова проф. **Г. І. Волинка**, який звернувся до присутніх з вітальним словом. Із доповідями на пленарному засіданні виступили директор Інституту соціальної роботи та управління, проф., д. ф. н. **А. О. Ярошенко** “Реалізація проекту подвійні дипломи Інституту соціальної роботи та управління НПУ ім. М. П. Драгоманова”, **Н. Б. Отрешко**, д. с. н., професор кафедри соціальної політики

“Соціальна політика ЄС та України: порівняльний аналіз”, к. п. н., ст. викладач **В. Б. Синякова** “Підготовка майбутніх соціальних працівників до здійснення соціального супроводу обдарованої дитини з особливостями психофізичного розвитку”, к. п. н., доцент кафедри соціальної педагогіки **О. В. Вакуленко** “Управлінська культура керівника освітнього закладу як соціально-педагогічний чинник впливу на здоров’язберігаюче середовище”, **В. В. Зеленін**, к. психол. н., доцент кафедри галузевої психології та психології управління “Коучинг в сучасній освіті: психолого-педагогічні моделі відродження таланту”.

Після перерви відповідно до програми конференції науковці продовжили роботу по секціям.

Інженерно-педагогічний інститут

5 лютого в Інженерно-педагогічному інституті пройшла звітна науково-практична конференція викладачів. У заході взяли участь науковці, викладачі та аспіранти інституту. Учасників конференції привітав директор Інституту проф. **М. С. Корець** та у звітній доповіді розповів про здобутки у науково-дослідницькій роботі викладачів інституту. Відмітив успіхи у зростанні наукових кадрів за минулий рік, накреслив перспективні напрямки наукового пошуку. На результатах та перспективі ліцензування інституту в своїй доповіді зупинився доц. **Д. Е. Кільдеров**. Окремі питання стандартизації та уніфікації в освіті були розглянуті в доповіді доц. **Т. Б. Гуменюк**.

Після обговорення доповідей конференція продовжила свою роботу у секціях.

Шпальту підготовлено на основі матеріалів, які викладені на офіційних сайтах навчальних підрозділів НПУ імені М. П. Драгоманова.

gazeta@npu.edu.ua

Редакція газети “Педагогічні кадри” запрошує до активної співпраці викладачів, студентів та співробітників університету! Про переможців та лауреатів конкурсів, заходи вашого підрозділу, творчість студентів і викладачів повинні знати читачі університетської багатотиражки!

Матеріали, світлини, коментарі та пропозиції надсилайте на електронну скриньку газети “Педагогічні кадри”.

ОЗДОРОВЛЕННЯ В ЗАКАРПАТТІ

ТРАДИЦІЙНО під час зимових канікул студенти Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова здійснюють мандрівку до чарівного краю Свалявщини. Саме там знаходиться санаторій "Сонячне Закарпаття" – найулюбленіше місце відпочинку драгомановців. Не став винятком і цей рік, в якому відзначили 16-річчя дружби між студентами університету і санаторієм "Сонячне Закарпаття".

Сімдесят студентів та аспірантів НПУ імені Михайла Драгоманова протягом десяти днів оздоровилися у санаторії. Також до драгомановців приєдналися студенти Московського енергетичного інституту.

Надзвичайно насиченим та різноплановим видався відпочинок: оздоровлення та відвідування процедур поєднувалося з екскурсіями до історичних і природних пам'яток Закарпатського краю.

Мальовнича краса гірських схилів, мелодійний шум струмочків та невеличкої річечки, що пробігає поряд, надзвичайно п'янке повітря створюють атмосферу затишку та комфорту, надихають на нові звершення. Місцевість, де знаходиться санаторій, славиться джерелами корисної мінеральної води. Цілюща водичка покращує не тільки стан здоров'я, а й піднімає настрій.

І, що особливо приємно, нам завжди раді в цих краях. Піклування відчувається з боку адміністрації санаторію, а також від

головного лікаря – Івана Немеша, завдяки якому наші студенти мають змогу не тільки оздоровитися, а й розвинути творчо та навіть відкривати в собі нові таланти.

Протягом 16 років у драгомановців сформувалися свої традиції, що роблять відпочинок ще цікавішим. Однією з таких традицій є проведення трьох тематичних вечірок. Креативні студенти університету, профспілкові активісти заздалегідь готуються, продумують та організують за підтримки ППО студентів НПУ імені М. П. Драгоманова та адміністрації санаторію стилізовані вечірки. Обов'язково вони проходять у закритому форматі та мають свій дрес-код.

Незмінним залишається вечір в українському стилі, обов'язковим атрибутом якого є вишиванка та рідна пісня. У проведенні цього вечора активну участь бере Центр культури та мистецтв НПУ імені М. П. Драгоманова, вокальний ансамбль "Купава". Так популяризуються українські народні традиції, українська культура.

Сонячне Закарпаття – це край, який надовго залишиться у серці, якщо завітати сюди у найщасливіші роки свого життя – роки студентства. А ці незабутні дні – це маленьке життя, яке хочеться проживати неодноразово.

Студенти
НПУ імені М. П. Драгоманова

Обличчя університету

Жанна ВАСИЛЬЄВА: "Слід вміти залишатися собою"

СТУДЕНТИ гуртожитку № 5 з радістю показують перепустку співробітникам і впевнені в їх турботі. Жанна Васильєва, яка вже шість років працює вахтером, повністю присвячує себе молоді. Як і теперішня, її попередня робота була тісно пов'язана з людьми. Раніше Жанна Миколаївна працювала начальником цеху в редакції. Спілкування заряджає її життєво необхідною енергією, яку вона одразу дарує оточуючим.

Зранку проводжаючи студентів на пари, Жанна Миколаївна завжди поцікавиться, як справи, запитає, чи тепло вдяглися, щоб не змерзли, та побажає вдалого дня. Її безпосередність у спілкуванні викликає прихильність. Щирість і повага – це те, що Жанна Миколаївна поважає в людях. На запитання "Щоб Ви хотіли побажати читачам?", відповіла, що слід вміти залишатися собою в будь-якій ситуації, адже видаючи себе за іншого, можна прожити чуже життя.

Богдана ШУЛЬГА,
студентка Інституту корекційної педагогіки та психології

Фото на згадку

Ходіння на лижах – цікавий вид спорту і прекрасний засіб оздоровлення: він зміцнює серце, нервову систему, надає людині бадьорості.

У нашому інституті є всі умови для систематичних занять: кваліфіковані тренери, належний інвентар; поряд – чудові місця, де завжди можна потренуватися.

Зима в цьому році дуже примхлива. Але дні, коли випадав сніг, кафедра фізкультури вміло використовувала для тренувань.

На минулому тижні ми склали залік з ходіння на лижах. Кращі результати показали Н. Богуш, Т. Бердник, В. Орловський, А. Барсук.

Фото і текст Є. Білевича, студента I курсу педагогічного факультету.

Газета "Педагогічні кадри"
8 березня 1958 року, № 5 (52)

Втрачений студентський квиток студентки Інституту іноземної філології НПУ імені М. П. Драгоманова, виданий на ім'я Гричанюк Яни Валеріївни, вважати недійсним.